

УДК 911.3

Шилкіна А.О.

ОСВІТНІЙ ТУРИЗМ В АВСТРАЛІЇ

В даній статі висвітлена загальна характеристика освітньої системи Австралії, а також визначені можливості, що надаються іноземним студентам.

This paper highlights a general characteristic of education system in Australia, and identified opportunities offered to foreign students.

Актуальність теми. Австралія пропонує унікальну освітню модель та стиль навчання, що сприяє становленню студентів як передових та творчих людей з незалежним мисленням. В англомовному світі число студентів з-за кордону, що навчаються в Австралії поступається лише США та Великобританії. Для України Австралія також стає важливим освітнім напрямком. Австралія пропонує освітні можливості, що значно відрізняються від доступних в інших країнах. Випускники австралійських учбових закладів надзвичайно успішні в пошуку роботи та займають ключові позиції по всьому світі. Крім того, передові міжнародні університети охоче приймають їх на програми пост вищої освіти.

Метою написання даної статті є загальна характеристика освітньої системи Австралії та висвітлення можливостей, що представлені для іноземних студентів.

Репутація Австралії, як країни з передовою та направленою на наукові дослідження культурою, приваблює велику кількість студентів з-за кордону. Australian Technology Showcase (ATS), своєрідна виставка досягнень народного господарства, представляє Австралію як осередок новітніх технологій та величезної новітньої майстерності. Академічні співробітники австралійських учбових закладів набираються по всьому світу, і часто є найкращими спеціалістами в своїй професійній сфері. Австралійські викладачі мають величезний досвід навчання студентів з-за кордону.

Австралія – динамічна, жива країна, її народ – енергійні, товариські та впевнені в собі люди. Австралія – безпечне, привітне, розвинене та гармонійне суспільство, де студенти можуть знаходитись в англomовному середовищі. До того ж рівень життя цієї країни один з найвищих в світі.

Навчатися в Австралії можна з двома типами віз: до трьох місяців з туристичною – не потребує довготривалої процедури оформлення та зручна для короткочасних канікулярних програм англійської мови; більше трьох місяців – зі студентською.

Можна виділити вісім основних причин, по яких варто навчатися в Австралії:

1. Висока якість освіти при порівняно низькій вартості: більшість австралійських навчальних програм по якості нічим не поступаються англійським, американським чи канадським аналогам, а коштують на 15-20% дешевше. В середньому рік навчання в австралійському коледжі обходиться в 6 – 9 тисяч доларів, а в університеті – 8 – 12 тисяч. Програми тісно пов'язані з практикою. В процесі навчання використовуються найновітніші методи та обладнання.

2. Право працювати під час навчання: іноземним студентам, що приїхали на довгострокові освітні програми, дозволяється працювати до 20 годин на тиждень на протязі навчального року та повний робочий день під час літніх канікул. Це дозволяє покривати суттєву частину витрат на проживання. Як правило, студенти знаходять собі роботу в кафе, ресторанах, магазинах та інших закладах сфери обслуговування. Звичайно заробіток складає від \$6 до \$15 на годину. Суттєвим є той факт, що одну і ту саму роботу іноземцям в Австралії платять так само як і австралійцям.

Однак для того, щоб потрапити на роботу необхідно отримати дозвіл Департаменту імміграції та ідентифікаційний код для сплати податків (Tax File Number, TFN). Як правило учбові заклади допомагають іноземним студентам у влаштуванні на роботу. Часто проводяться семінари, де показується як правильно скласти резюме, говорити по телефону, як поводити себе на співбесіді. Але в першу чергу студент зобов'язаний дбати про навчання – 10-15% не відвіданих занять привід для звернення

представників університету в Департамент імміграції з проханням анулювати студентську візу.

3.Різноманіття та гнучкість схем вступу до вузів: маючи давню традицію прийому студентів з-за кордону, австралійські учбові заклади давно відпрацювали декілька схем, що дозволяють гарантований вступ до вузу, що цікавить абітурієнта. Наприклад, найпопулярніша з них пропонує інтенсивне навчання на дипломній річній програмі з переходом одразу на другий курс університету по її закінченню. Для випускників шкіл, що добре володіють англійською мовою, при університетах відкриті підготовчі курси (Foundation). Процес прийому студентів максимально прискорений та спрощений.

4.Міжнародне визнання австралійських дипломів та кваліфікацій: отримані в Австралії дипломи, професійні кваліфікації та вчені ступені визнаються по всьому світу. Це в результаті дозволяє знайти роботу практично в кожній країні світу.

5.Хороший сервіс для іноземних студентів: кожного року на навчання в Австралію приїжджає понад 150 тисяч студентів з-за кордону, і для них тут створені всі умови. В кожному вузі існують міжнародні відділи, співробітники яких готові організувати зустріч в аеропорту, допомогти з підбором житла, представити повну інформацію про навчальні курси, вуз, місто. Іноземні студенти автоматично стають членами студентського союзу, отримуючи доступ до всіх спортивних закладів. В університетських містечках, як правило, є все необхідне – медичні центри, служби по працевлаштуванню, відділення банків, пошта, магазинчики та кафе.

6.Прекрасне ставлення до іноземних студентів: Австралія – країна емігрантів, тому іноземців там не сприймають як людей «другого сорту». Наприклад, лише в Сідней проживають люди 140 національностей. По свідченнях багатьох українських австралійців, доброзичливість і відкритість австралійців не мають рівних.

7.Можливість чудового відпочинку: дика природа Австралії, її незрівнянні океанські пляжі пропонують величезну кількість можливостей для активного відпочинку та занять спортом. Тут можна купатися та засмагати, подорожувати по країні і навіть кататися на лижах в горах. Австралійці дуже люблять відпочинок, тому в країні створена прекрасна інфраструктура для проведення вільного часу.

8.Безпека: Австралія – безпечна країна. Показники злочинності тут одні з самих низьких в світі. В період з 2004 по 2009 рік на 100 тисяч жителів в Сідней зареєстровано 4,16 вбивств, в Мельбурні – 2,9.

Державна в своїй основі, австралійська система освіти побудована по британській моделі. На сьогодні в країні нараховується 40 університетів, понад 450 коледжів, в яких навчається більше мільйона студентів, та приблизно 550 центрів викладання англійської мови. Останнім часом система освіти, представляючи поєднання англійської і частково

американської схеми освіти, включає в себе унікальні австралійські схеми навчання для іноземних студентів в коледжах та університетах.

Система Австралійської освіти виглядає так: Preschool education – підготовчий рік перед школою (не є обов'язковим). School education: австралійці навчаються в школі загалом 12-13 років. Діти йдуть в початкову школу (Primary School) в 5 років і через 6-7 років, залежно від штату, переходять до середньої школи (Secondary School). Там навчаються ще 6-7 років. Випускники отримують державний сертифікат про закінчення школи (High School Certificate). Всі приватні та державні школи знаходяться під контролем Департаменту освіти Штату. 70% школярів навчаються в державних школах, інші – в приватних. Велика кількість приватних австралійських шкіл пропонують іноземним студентам дуже хорошу освіту з гарантованим вступом до найкращих вузів Австралії, Нової Зеландії та Канади. Багато іноземних студентів приїжджають навчатися в середній школі останні 2 роки. Це дає змогу, при успішному проходженні програми, без іспитів та спеціального підготовчого курсу одразу вступити на бакалаврську програму. Кількість предметів визначається школою, як правило їх 8 на один рік – англійська, математика, фізика, історія та інші. Приватні школи можуть бути для хлопчиків, дівчаток та змішані. Державні школи Австралії лише змішані. Навчальний рік розділений на 4 семестри (лютий, квітень, липень, жовтень). Іноземні студенти можуть почати навчання в будь-який з семестрів за винятком випускних класів, де рекомендовано лютневий набір. Основними середніми школами, що приймають іноземних студентів є: John Paul International College (Брісбен), The Pittwater House Schools (Сідней), The Southport School (Голд Кост).

Vocational and Technical Education (VTE) – професійна школа. До цієї категорії відносяться приватні коледжі, а також коледжі та інститути, що входять в систему державної професійної освіти – TAFE (Technical and Further Education). Такі учбові заклади пропонують широкий спектр курсів та програм, що дають професійну підготовку та дозволяють отримати конкретну професію. Після успішного закінчення такого курсу студент може бути зарахований до університету. Заняття в коледжах системи TAFE (Technical and Further Education) як правило починаються з кінця лютого – початку березня та можуть продовжуватись 3 чверті або 2 семестри. Тут проводиться від 2-х до 6-ти наборів за рік. Основними коледжами, що приймають іноземних студентів, зокрема українських є: Blue Mountains Hotel School (Леура), Canberra Institute of Technology (Канберра), Sydney College of Business and IT (Сідней), The International College of Management (Сідней).

Higher education – вища освіта. На сьогодні в країні 38 державних та 2 приватних університети. Загалом в них навчається 700 тисяч студентів. Найбільш популярним тут є спеціальності пов'язані з бізнесом та економікою. Більшість іноземних студентів вступають саме на них. За ними слідує гуманітарні, природничі та соціальні науки, також

мистецтво, інженерні та технічні спеціальності. Особливістю австралійських університетів є те, що вони заздалегідь «резервують» місця на першому курсі для іноземних абітурієнтів, що проходять підготовчі курси.

Прийом на підготовчі курси здійснюється 2 рази на рік – на початку та в середині року (в деяких вузах три рази на рік). Для вступу необхідна наявність атестату про середню освіту та хороше знання англійської мови (на рівні 6.0 балів по IELTS). Ступінь бакалавра отримується за 3 роки, окрім вивчаючих медицину, право, інженерну справу та природничі науки. Магістерські програми розписані на 1-2 роки, в залежності від спеціальності. Найпопулярніші університети серед іноземних студентів: Australian National University (Канберра), Deakin University (Мельбурн), Griffith University (Брисбен), Queensland University of Technology (Брисбен), University of Adelaide (Аделаїда), University of Melbourne (Мельбурн), University of Sydney (Сідней).

Найголовнішим сегментом для всіх іноземних студентів є курс англійської мови. В Австралії існує величезна кількість приватних мовних центрів та спеціалізованих мовних відділів при коледжах та університетах. Вибір курсів не обмежується просто загальною англійською: англійська для академічних цілей, англійська для середньої школи, англійська для ділового спілкування, канікулярні програми вивчення мови для школярів та студентів, англійська для тих кому за 40, підготовка для здачі іспитів IELTS, TOEFL.

Початок занять на кожному курсі, як правило, кожного понеділка. Спеціалізовані мовні програми мають фіксовані дати набору, плюс для зарахування на ці курси студент вже повинен мати достатню мовну підготовку. Мовні відділи університетів будують процес навчання на основі п'яти тижневих блоків. Інтенсивність занять залежить від планів студентів і варіюється від 15 до 30 годин на тиждень. Тривалість курсу може бути від 2-х до 52-х тижнів. Основні мовні школи Австралії: Kaplan Aspect Australia (Петр, Сідней), Ability Education (Сідней), Australian Center of Languages (Дарвін, Сідней), International College of Languages (Голд Кост), Russo English Australia (Брисбен).

В австралійській освітній системі виділяється багато рівнів кваліфікацій: Senior Secondary Certificate of Education – свідоцтво про закінчення школи (12 років навчання та випускний іспит).

Certificate I-III – для початку навчання необхідно закінчити 10 класів школи. Certificate IV – напівпрофесійна кваліфікація, для початку навчання необхідно закінчити 12 класів школи.

Diploma – напівпрофесійна кваліфікація, для початку навчання необхідно закінчити 12 класів школи. Тривалість навчання – 4 семестри (2 роки).

Advance Diploma – професійна кваліфікація. Для початку навчання необхідно закінчити 12 класів школи або отримати Diploma по тій же професії. Тривалість навчання – 6 семестрів (3 роки).

Насправді різниці між Diploma и Advance Diploma практично не існує. Нині можливо отримати Diploma після 3-х семестрів навчання, а Advance Diploma – після 5-ти семестрів.

Associate Degrees – деякі вузи пропонують вивчення однієї або кількох академічних дисциплін, що належать певній вузько профільній галузі направлення знань. Зазвичай необхідно 2 роки навчання.

Bachelor Degrees – степінь бакалавра австралійського університету. Може бути чотирьох типів: Basic or Pass Bachelor Degrees – для отримання достатньо 3 роки стаціонарного навчання в університеті. Однак деякі професії потребують 4 або 5 років навчання.

Bachelor Degree with Honours – отримання диплому типу Honours Degree передбачає як мінімум 4 роки навчання, для деяких спеціальностей 5-6 років. Лише при хорошому результаті навчання після трьох років студент має право навчатися далі. Четвертий рік передбачає спеціалізацію та проведення дослідних робіт з наданням результатів в якості дослідних робіт. Це найбільш поширена форма диплому для інженерних та юридичних спеціальностей. Post Graduate Bachelor Degrees – деякі університети пропонують курси навчання, на які неможна потрапити одразу по закінченню школи, а лише після 3-х років бакалаврату. Наприклад, п'ятирічний курс архітектури проходить 2 роки, але лише після закінчення 3-х років загального курсу Bachelor degree.

Postgraduate Certificate – передбачає один семестр стаціонарного навчання після отримання бакалавра для підвищення професійної кваліфікації.

Graduate Diploma – передбачає 2 семестри стаціонарного навчання після отримання бакалавра для подальшої спеціалізації в своїй галузі або отримання нової професії.

Master Degree – кількість років навчання залежить від рівня наявної університетської освіти (1-2 роки). Ступінь магістра може бути 2 типів: Master Degrees by coursework – дану ступінь можна отримати в результаті проведення дослідної роботи протягом одного року. Може бути необхідним написання невеликої роботи, що завершить дослідження.

Master Degrees by Research and Thesis – дана ступінь може бути отримана лише після написання науково-дослідної роботи, що написана на основі проведеного наукового дослідження. Як правило навчання проходить 1 рік. Вступити на даний курс магістратури можна лише після отримання Honours Degree або завершення Master Degrees by coursework.

Doctoral Degree – The Research Doctorate, the Professional Doctorate и the Higher Doctorate являються найвищими науковими ступенями, що присвоюються австралійськими університетами. Як правило, для отримання цього ступеню необхідно проведення науково-дослідної роботи протягом 3-4 років, метою якої є значний вклад в розвиток фундаментальної науки або затвердження нового наукового методу або відкриття.

Відмінною рисою австралійського освітнього ринку є його консолідація. Учебні заклади об'єднуються, утворюючи великі та маленькі

освітні корпорації. Для іноземних студентів це вигідно тим, що в рамках кожного такого об'єднання можна вивчати різні курси, переходячи з одного на інших без додаткових іспитів. Таким чином, вступивши один раз без іспитів на курс англійської мови, можна дійти до ступеня бакалавра в рамках однієї структури. Так як є структури з найрізноманітнішим складом, можна втілити в життя будь-які, навіть найамбіційніші плани.